

Dugnad for demokratiet – eller unntakstilstand som den nye normalen?

Av Annette Tørklep

Parallelt med at samfunnet åpner opp og korona-viruset muterer til mer effektive, og derfor mindre farlige varianter, ønsker regjeringen likevel å vurdere

1. å legge tilrette for å innføre korona-sertifikat og
2. å forlenge hjemlene i smittevernloven.

Dette utgjør to høringsnotater, begge med svarfrist i mars måned 2022.

Det naturlige nå ville være å ta fatt på arbeidet med å evaluere såvel nytten som de mange uheldige konsekvensene av tiltakene regjeringene Solberg og Støre innførte fra mars 2020 og frem til i dag, våren 2022. Tiltakene bar preg av tunnel-syn og kollektive skylapper med tanke på de åpenbare sosiale og økonomiske konsekvensene dette ville få både på kortere og lengre sikt. Slik situasjonen er i dag, er det viktig å se dette under ett heller enn å legge for mye vekt på detaljer.

Det betyr ikke at ikke tiltakene, i alle fall noen av dem, kunne ha sin misjon. Men... i en uoversiktlig situasjon er sjansen for feilvurderinger prominent tilstede. Mange av velgerne etterlyste klare retningslinjer fra myndighetenes side, og i slike tilfeller kan fristen bli i overkant stor til å utvise lederskap for lederskapets egen skyld. I så fall blir dette et mål i seg selv. Det siste man ønsker er å skape panikk og kaotiske tilstander i befolkningen. Mediene på sin side sviktet med tanke på deres rolle som leverandør av viktige spørsmål og innspill fra sidelinjen. I stedet valgte de å sile vekk uønskede fakta og mistenkeliggjøre alle som ikke stilte seg lydig bak myndighetenes skiftende tiltak. Dette er noe mediene kan ha blitt pålagt ut i fra loven om smittevern - ? - og noe vi snarest må finne ut av om stemmer.

I stedet for å presisere hvor grensene gikk mellom anbefalinger og tvangstiltak, og gjenta forklaringene om tiltakenes egentlige hensikt og åpenbare svakheter, la myndigheter i nært kompaniskap med nasjonale medier opp til en situasjon der folk skyldte på hverandre og gikk mer eller mindre aktivt på leting etter syndebukker. Da tenker jeg på hytteeiere som ønsket å verne seg selv og familien, og på de som ikke vil eller kan benytte masker av helsemessige grunner. Jeg tenker på russen, «utlendinger» i flere varianter og alle som velger å avstå fra hastegodkjent, eksperimentell medisinsk teknologi med fatale og alvorlige virkninger. (Et av disse produktene ble beviselig lansert og senere trukket tilbake fra det norske markedet, med flere døde mennesker i kjølvannet. Mennesker som ville levd i beste velgående i dag, uten disse sprøytene. Dette må sies, innrømmes og tas til etterretning, selv om det kjennes ubehagelig.)

Å spille folk opp mot hverandre med angiveri og munnbruk som konsekvens, tar oppmerksomheten vekk fra politikerne, men det er likevel en uansvarlig måte å lede landet.

Mitt håp, og samtidig forslag, er at regjeringen i stedet for å forlenge de ekstraordinære tiltakene vil benytte anledningen til å vurdere smittevernloven på ny. Det anbefales også i høringsnotatet. Her trengs det justeringer opp mot en allesteds nærværende tendens til å senke terskelen for hva som regnes som «alvorlig» eller «farlig» i dagens samfunn. På nettet hersker det uenighet om hvorvidt WHO har endret definisjonen av hva man regner som en pandemi, men uavhengig av fasitsvaret her burde det være klart at ekstreme tiltak, med store praktiske konsekvenser og brudd på Grunnloven og menneskerettighetene verken skal innføres eller opprettholdes på et «kjekt å ha»-nivå. Dette kan ikke bli en sovepute eller et latmanns-tiltak på bekostning av andre og viktigere initiativ, som å øke beredskapen og kapasiteten på sykehusene til et akseptabelt nivå, og heller ikke som et alternativ til å fremme forskning på hvordan man gir det beste mulige tilbudet til det fåtallet av pasienter som blir alvorlig syke. (Det være seg på grunn av korona eller lignende smitte.) Terskelen for å ta i bruk spesielle lover og tiltak må i stedet bli vesentlig høyere. I teksten brukes stadig begrep som «lenger enn nødvendig», «fare for befolkningen», «egnet sted» og «stor sannsynlighet». Dette kan i utgangspunktet tolkes alle veier.

Ville for eksempel et utbrudd av barnesykdommer som meslinger og vannkopper, noe de aller fleste gikk igjennom uten nevneverdige problemer på 1970-tallet, blitt sidestilt med Kovid i dag? Selv hadde jeg meslinger i 11-årsalderen, noen dager hjemme fra skolen, men uten at det kvalifiserte til å kontakte lege. Slik var det for de fleste barn på den tiden. Foreldrene fikk ikke disse sykdommene, fordi man opparbeidet en naturlig immunitet i befolkningen. Ytterst sjelden kunne det få alvorligere konsekvenser, hørte jeg senere i livet, men i motsetning til en virkelig farlig sykdom som f.eks. smittsom hjernehinnebetennelse så var det ingen frykt knyttet til de alminnelige barnesykdommene.

For å sette det i perspektiv må vi spørre om hvorvidt en tilsvarende sykdom i dag hadde ført til full lockdown av samfunnet?

I så fall råder jeg regjeringen og våre politikere til å vurdere om vi som samfunn og demokrati har råd til å fortsette en slik politikk.

Overforbruk av antibiotika, vaksiner og medikamenter mot nær sagt en hvilken som helst fysisk eller psykisk tilstand er en trussel mot folkehelsen sett under ett. I utgangspunktet er det en god ting, men når medikamentene pushes mer eller mindre ukritisk på befolkningen over lengre tid, da gjør det oss stadig mer avhengig av medisinsk teknologi. Kanskje får vi høre i nær fremtid at vi trenger vaksiner mot alle mulige virus fordi sykehusene på kontinentet og i Statene ikke lenger er trygge på grunn av antibiotikaresistente bakterier? Med 60 års hemmelighold av de EGENTLIGE begrunnelsene for å stenge ned samfunnet, og på bakgrunn av avgjørelsen om å satse på vaksiner fremfor medisiner, da er det åpenbart at det er noe som skurrer. En kan ha ulike teorier om nøyaktig hva som er galt, men det hindrer ikke at myndighetene har plikt til å gi sine innbyggere all tilgjengelig informasjon. Bare på den måten kan man skille teorier fra fakta og rydde opp i forhold som er feil eller uhensiktsmessige. Bare på den måten kan man opprettholde et reelt folkestyre; ved å hindre unødige spekulasjoner og bringe diskusjonen ned på et mer saklig nivå.

Til gjengjeld er det den enkelte borgers plikt å tenke kritisk, snakke høyt og kreve informasjon fremfor å lete etter syndebukker blant sin familie, venner og kolleger, eller å oppføre seg ubehagelig i det offentlige rom.

Når smittevernloven i ytterste konsekvens kan brukes til å innføre internering og segregering av folket, samt en reell eller tilnærmet vaksine-tvang, da må regjeringen også vurdere og deretter presisere, innbakt i loven, hva som legges i begrepet «vaksine». Kreves det for eksempel at produktet er utviklet, testet og godkjent etter normale prosedyrer, eller inkluderer det også eksperimentell medisinsk teknologi man velger å ta i bruk *ikke* fordi det er «trygt» men fordi det jevner ut kurven og således trekker problemene i langdrag? Altså kun for å hindre «topper» i antall sykehusinnleggelseser, uten hensyn til at behandlingen har fatale og alvorlige virkninger, eller også ødelegger livskvaliteten til et stort antall mennesker.

Mange land satsset ensidig på å gjennomføre en masse-vaksinering av folket, også av individer i aldersgrupper og med en helsetilstand som ikke skulle tilsi at dette er nødvendig. Det er langt mer alvorlig, ikke engang sammenlignbart, å skulle eksperimentere med friske mennesker fremfor å utprøve medikamenter på mennesker som allerede er alvorlig syke. Uansett må det være en selvfølge at pasienten er informert og har rett til å motsette seg medisinsk behandling.

I denne forbindelse må regjeringen også undersøke det mange leger i inn- og utland hevder, nemlig at de har blitt hindret i å utføre sin legegjerning og distribuere livsviktige medisiner fordi det har vært politisk «bestemt» at man i stedet skulle pushe (like usikre) vaksiner. Hvis dette er tilfellet, må det få konsekvenser for alle impliserte, det være seg helsevesenet, media eller våre politikere.

Når det gjelder karantenehotell og andre måter å isolere enkeltindivider, omtales dette som om det skulle vært vel utprøvde ordninger med gode erfaringer. Mange opplevde situasjonen som svært uoversiktlig og fikk ubehagelige overraskelser ved innreise i Norge. Transport til karantenehotellet skjedde uten hensyn til smittefaren, og folk ble isolert med liten mulighet til å hente inn informasjon. Vakthold på stedet var også besørget av personale uten tilstrekkelig kompetanse i så måte. Her trengs det en grundig gjennomgang av erfaringer og rutiner før man legger tilrette for å forlenge slike ordninger. I land med strenge innreisebestemmelser, som f.eks. Australia klarte man likevel ikke å hindre smitten i å komme inn i landet. Det har senere ført til ekstreme smittevern-tiltak og en demokratisk kollaps med arrestasjoner, sammenstøt og suspekt håndtering av fredelige demonstranter. I Norge har såvel folket som myndighetene vist en viss «edruelighet» i håndteringen av situasjonen, og tiden er nå inne for å evaluere tiltakene og stanse masse-vaksineringen av friske mennesker. Det er i alle fall *ikke* hensiktsmessig å legge tilrette for nye, eller forlengede anti-demokratiske tiltak.

En måte å helgardere seg på ansvarsmessig og samtidig unngå vanskelige spørsmål, har vært å skjære all motstand over med en kam. Man unnlater konsekvent å forholde seg til enhver form for kritikk, og dette gjøres ved å henvise til en selvsamme imaginær heksegryte

av bisarre virkelighetsoppfatninger. På den måten kan politikere og andre ansvarlige på et senere tidspunkt påberope seg uskyld og hevde at «de ikke visste». Når alle motforestillinger simrer i den samme gryta, da henviser man ubesværet til ordtaket om at «også klokker som står stille viser rett to ganger i døgnet», eller hevder at man ikke ville lytte til såkalte «konspirasjonsteorier». Sistnevnte begrep brukes i dag som en ren hersketeknikk, og har ikke lenger noen relevans i diskusjoner om medisiner og smittevern.

Regjeringen må se til at det motsatte skjer, at hver stein vendes i sakens anledning og at kritiske røster og selvstendig tenkende mennesker mottar en unnskyldning fra myndighetenes side. Det samme må de få, alle som følte seg presset til å ta en «vaksine» de ikke ønsket, og ikke minst alle som sliter med uheldige virkninger etter å ha fått satt disse sprøytene «i god tro». Å legge seg flat og la et par tilfeldige ofre ta støyten i media er ikke nok. I etterkant av pandemien trengs et felles oppgjør med rutiner og begreper, slik at landet vil være bedre rustet for fremtiden.

De senere årene har det blitt vanlig at norske politikere henviser til internasjonale avtaler og bestemmelser heller enn å gå i dialog med sitt eget folk. Dette er alvorlig med tanke på at vi er en selvstendig, demokratisk nasjon. Valgkampen får preg av et rituale, mens folk flest sliter økonomisk. Mange føler seg også fremmedgjort i et stadig mer innviklet og upersonlig samfunn. I fjor burde den norske valgkampen handlet utelukkende om folkehelse, personvern og beredskap på norsk jord.

Forholdene varierer fra land til land, enten det gjelder smittefare eller andre spørsmål. Politikken må derfor justeres etter lokale og nasjonale forhold. I Norge har vi jevnt over en sunn befolkning, frisk luft og tilgjengelighet på natur og friluftsliv. I andre land er problemet overmedisinering, resistente bakterier, livsstilssykdommer og dårlig kosthold. Så er det storbyer med ekstrem forurensing og elendig luftkvalitet, og / eller land med dårlig helsetilbud, fattigdom, trangboddhet og problemer med andre alvorlige sykdommer som f.eks. aids. Enkelte land har også et styresett og en måte å kontrollere befolkningen på som ikke lar seg oversette til et tradisjonelt vestlig demokrati. Dette siste er spesielt viktig å huske for norske politikere på leting etter lettvinte løsninger i en vanskelig situasjon.

I Norge har en stor andel av folket tradisjonelt vist tillit til landets myndigheter. Om det fortsetter å være slik er avhengig av hvorvidt myndigheter viser seg å være tilliten verdig. Internasjonalt er vi kjent for utdelingen av Nobels fredspris og for å verdsette ytringsfrihet og menneskerettigheter. Frem til i dag har de fleste av oss en grunnleggende respekt for politiske motstandere, og er i stand til å skille mellom en persons politiske meninger og vedkommendes grunnleggende karakter og menneskelighet. Etter et par år med stadig skiftende smittevern-tiltak, redsel for sykdom, frykt for atom-ulykker og krig og dertil ekstreme priser på nødvendige varer, sitter vår nåværende regjering et ekstra stort ansvar. De må å slutte med symbol-politikk og fremstå som troverdige og ansvarsbevisste ledere.

Dere har ikke «vunnet» på terningkast i et politisk spill, men overtatt stafettpinnen i et løp der dere bærer ansvaret for hver og en av landets innbyggere. Målstreken er ikke stasjonær, men i stadig bevegelse mot en ukjent horisont.

Politikk i en demokratisk / folkestyrt nasjon inneholder mange variabler, men det finnes også visse uforanderlige prinsipper som alltid har gyldighet. Disse ser vi blant annet i Grunnloven og i de menneskerettighetene hver borger er tildelt ved fødselen.

På denne bakgrunn oppfordrer jeg vår regjering til å skrote koronasertifikatet, slutte med overvåking og mistenkeliggjøring av frie borgere samt å revurdere smittevernloven i dens nåværende form. Grunnloven, ordinære norske lover, menneskerettigheter og nasjonalt selvstyre skal og må være normalen ...og gjeldende fra nå av.